SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 226. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 27, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го ЛИСТОПАДА 1991 Ч. 226. РІК XCVIII.

УКРАЇНА ПРОГОЛОСУЄ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, — КАЖУТЬ СПОСТЕРІГАЧІ

Нюарк, Н. Дж. — Щоденна газета „Стар-Леджер" помістила у числі з 25-го листопада коротку, але багатомовну інформацію з Києва, приготовлену і розповсюджену агентством Ас сошіейтед Пресс. Там говориться, що проф. Михайло Грушевський, відомий історик і президент Української Народної Республіки в 1918-их роках, не зважаючи на те, що він повернувся після програмних визвольних змагань назад в Україну і там помер, завжди вважався місцевою комуністичною пропагандою за „буржуазного націоналістичного вченого".

Але часи міняються, пише газета, і тепер портрети М. Грушевського можна побачити не тільки в офіційних приміщеннях інститутів, академій і університетів, але також в урядових і культурних будинках столиці України Києві. Першого президента УНР, який залишився символом української державности навіть після його смерти, яка наступила 57 років тому, відзначають тепер в Україні в особливий спосіб, навіть на форумі Верховної Ради, напередодні виборів президента і референдуму, який має не тільки потвердити прийнятий ВР України акт незалежности, але, правдоподібно, завдати смертельного удару послабленій московській імперії.

Висліди голосування не викликають вже в Україні сумнівів. Більшість в республіці, напевно, підтвердить акт незалежности, кажуть спостерігачі. Всі познаки й опити вказують на те, що першим президентом після упадку комуністичної системи в Україні буде дотеперішній голова Верховної Ради Леонід Кравчук. Українці стремлять до віднови своєї самостійної держави, яка не втрималась при житті під час українських визвольних змагань в 1917-21 роках і не видержала наступу на неї комуністичних орд Муравйова.

Залишається питання: що буде далі? Очевидно, в Москві розціннюють референдум і вибір президента із злістю. Скептицизмом виповнені усі телевізійні передачі центральних передач про Україну. Коментатор телевізійної станції „Время" намагається навіть збути кпинами повідомлення про те, що Л. Кравчук відмовився вести переговори з президентом Міхаїлом Горбачовим і Борисом Єльциним на тему збереження імперії, або інакше „оновленого" Союзу. „Чи це дійсно остаточне рішення Л. Кравчука", запитував коментатор. „Все буде видно після президентських виборів, — намагався заспокоїти слухачів коментатор.

Як відомо, свого часу М. Ґорбачов заявляв, що він не уявляє собі Союзу без України. Подібно думає величезна кількість росіян.

У Києві натомість вже зроблені підсумки незалежницької політики. Республіка вже підписала договір з Канадою про друкування своїх власних грошей, парламент проголосував за створення української армії в числі 450,000 вояків. Вашінгтон покищо підтримує М. Ґорбачова і не заохочує українців. Виступи президента Дж. Буша в Києві згідливо називають українці „Чікен-Київ", — пише на закінчення згадана газета.

ВІДБУЛИСЯ НАРАДИ ПРЕЗИДІЇ УНР

Філядельфія (УІБ). — В днях 8-10-го листопада відбулись звітні річні наради Президії УНРади в екзилі при участі Президента УНР Миколи Плав'юка.

Дня 8-го листопада в приміщенні Культурного Цент ру при церкві св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н.Дж., відбулося засідання Уряду під проводом його голови проф. Івана М. Самійленка з участю Президента УНР, голови УНРади д-р Михайла Воскобійника, деяких членів Президії УНРади та проф. Ярослава Рудницького, голови державного трибуналу.

Голова Уряду проф. І. Самійленко подав вичерпний звіт з діяльности Уряду від жовтня 1990 року до листопада 1991 року, докладно з'ясувавши оперативність праці Уряду, не зважаючи на розпорошеність його членів, та насвітливши вагу ролю Академічної Ради при Уряді УНР, очоленої д-р Любомиром Винарем.

Праця Уряду проходила під знаком „Лицем до України", в пляні чого відбувалися ділові поїздки в Україну — інж. Михайла Гереця (ресорт крайових справ) д-р. Володимира Марка (ресорт преси й інформації) та д-р Миколи Суховерського (ресорт правничих справ). Започатковано співпрацю з Інформативним Центром у Києві „Предиктор" та видання журналу „Тризуб" у Києві.

Звітували керівники ресортів: інж. М. Герець, д-р Володимир Жила, (ресорт зовнішніх справ) про закордонні ділові поїздки і доповіді, д-р Михайло Пап (ресорт культури і науки), д-р Степан Ворох (член Уряду спеціяльних доручень).

В днях 9-10-го листопада відбулися наради Президії УНРади, очоленої д-р М. Воскобійником. Він наради Президії інж. Микола Світуха, теперішній заступник голови Президії УНРади. Згідно з вимогою статті 13/2 Тимчасового закону, голова Уряду та члени його доповнили свої звіти, які були ще раніше розіслані до усіх ресортів Уряду. Завершив звітування Уряду голова його проф. І. Самійленко, згадавши свої ділові закордонні поїздки: Париж — в зв'язку з нарадою 35 країн Европи, Лондон — візита в польському екзильному уряді та Мюнхен із виголошенням доповідей про УНР та Україну.

Після обговорення звітування та заслухання ствердження Контрольної ради, очоленої головою інж. Петром Крамаренком, Президія УНРади уділила одноголосно Урядові в складі голови проф. І. Самійленка, і його членів, вотум довір'я з проханням вести працю в наступному діловому році.

На запрошення Президії завітав на наради Патріярх Мстислав І, якого привітали учасники з виявом глибокої пошани. Патріярх поділився своїми цікавими враженнями з України та провів молитву за Україну і за успіх нарад. Ще в присутності Патріярха були виголошені дві програмові

(Закінчення на стор. 4)

Муджагедіни незадоволені переговорами з Москвою

Ісламабад, Пакистан. — Сюди повернулася з Москви делеґація афганських партизанів, представник яких Мінхадж повідомив, що від совєтів вдалося добитися лише однієї поступки — пробачення за окупацію Афганістану. Мінхадж сказав, що найбільш різко окупацію осудив герой афганської війни, колишній військовий льотчик Олександер Руцкой, нині віцепрезидент Росії.

„Він сказав: 'Я не просто стидаюся, але цей гріх залишиться на мені до кінця життя' ", — зауважив представник делеґації, додавши, що муджагедіни не зовсім задоволені переговорами у Москві. Іноді їм навіть здавалося, що совєтські і російські представники розігрують перед ними „доброго і поганого слідчих". „Тяжко зрозуміти, коли вони щирі, — зауважив Мінхадж. — В минулому ми сильно натерпілися від росіян".

Російські представники говорили практично все, що хотіли почути муджагедіни, які пробули у Москві п'ять днів. Однак совєтська сторона так і не виступила з осудженням нинішнього кабульського президента Наджибулли і його партії Ватан, які останнім часом ніби відступили від своїх марксистських переконань і зображують зі себе правовірних мусулманів, однак і далі ворожо наставлені до партизанів. Правда, у приватних розмовах російські представники висловлювалися про Наджибуллу негативно, вважаючи його „непотрібною людиною", сказав Мінхадж. „Вони заявили нам, що хотіли б позбутися його", — додав він. Але совєтські представники „вели себе дуже обережно".

Кабульські чинники заявляють, що ніяке рішення афганського конфлікту неможливе без Наджибулли і його партії. „Якщо друга сторона буде настоювати на чомусь іншому, то війна триватиме", — сказав представник афганського міністерства закордонних справ Абдул Вахід Каюмі. Наджибулла, виступаючи недавно на радіо, сказав, що єдиний шлях до миру лежить через угоду між афганцями. Однак муджагедіни згідні на переговори лише з „добрими мусулманами" і категорично відмовляються від будь-якого діялогу з Наджибуллою.

РЕСПУБЛІКИ ВІДКИНУЛИ ПРОЄКТ М. ҐОРБАЧОВА І НЕ ПІДПИСАЛИ СОЮЗНОГО ДОГОВОРУ

Москва. — Кремлівські керівники, зокрема президент маґіже неіснуючого Совєтського Союзу Міхаїл Горбачов надіялись, що представники 12-ох республік принаймні парафують, тобто покладають ініціяли на документі нового договору, опрацьованого, очевидно, М. Горбачовим і його найближчими співробітниками, без узгіднення з урядами республік. Тим часом до приватної віллі Горбачова в Ново Огарево прибули представники тільки сімох республік — Російської федерації, Білорусі, Казахстану, Узбекистану Таджикистану, Туркменії і Кирґизії, а решта навіть не відгукнулись, між ними Україна, Молдова, Вірменія, Грузія і Азербайджан. Грузія і Азербайджан не парафували також економічного договору.

Голова Верховної Ради України Леонід Кравчук, який веде перед у передвиборчій кампанії на президента, заявив кореспондентам, що він, говорячи в імені парляменту й уряду, не хоче мати нічого спільного з процесом переговорів про підписання нового союзного договору, а всі балачки про те, що він повернеться до переговорів і евентуально підпише такий договір після президентських виборів і референдуму „є нічим іншим тільки фікцією", — з підкресленням заявив Кравчук. Україна активно натомість включилася у процес підписання економічних й інших договорів з окремими республіками і цей процес „ми будемо зміцнювати", сказав Л. Кравчук.

Кремлівським лідерам не залишилось нічого більше, як відіслати проєкт Горбачова назад до республіканських парляментів до „допрацювання", або відкинення, що є також можливе, кажуть західні дипломати в Москві, знавці підсовєтської проблематики та політичні аналітики. Україна і згадані республіки, відсутні в Ново Огарево, не зацікавлені договором і рятуванням структури Союзу, Російська федерація і особисто президент РСФСР ніби то говорить про приступлення до Союзу і підписання договору, але насправді веде свою власну, відокремлену від союзних міністерств зовнішню, внутрішню і економічну політику та переводить свою господарську систему у систему вільного ринку і ніхто з інших керівників республік не зацікавлений теоретичними міркуваннями М. Горбачова і його страшенням громадянською війною, міжнаціональними непорозуміннями і зударами. Якщо хтось такі зудари розпічне то власне кремлівські теперішні керівники і відчаї, що розпадається московська імперія, — кажуть спостерігачі.

Браєн Фрідман, кореспонент аґентства Ассошіейтед Пресс інформує, що зібрання представників сімох республік справило на Горбачова пригноблююче враження. Він був поденервований, нерішальний, намагався збувати мовчанкою питання кореспондентів. Як відомо, М. Горбачов страшив республіки резиґнацією з посту президента, якщо до грудня договір не буде підписаний. Покищо нічого не чути про його резиґнацію і Фрідман не повідомляє чи кореспонденти ставили йому питання з приводу цього.

„Одна з найбільш голодних на самостійність республік, Україна, знову збойкотувала зібрання в Ново Огарево, заявляючи, що вона зацікавлена тільки економічними договорами, а не політичними союзами" — пише Франсис Клайнс, кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" у дещо згідливому, дещо розчарованому тоні.

Українське Чикаго відзначить перемогу референдуму в Україні

Чикаго (Рух). — З ініціятиви Товариства Сприяння Народному Рухові та у співпраці з громадськими організаціями на чолі з УККА й УАКРадою тут відбудеться відзначення перемоги незалежницьких змагань у референдумі 1-го грудня.

З цією метою видано звернення до мешканців, установ та підприємств українського села в Чикаго, в якому підкреслюється, що хоч є неможливо передбачити, який відсоток голосів буде подано на підтвердження акту про незалежність, прийнятого Верховною Радою 24-го серпня 1991 року, нема сумніву, що загальний вислід буде на користь самостійної української держави.

Зустріч-святкування відбудеться у вівторок, 3-го грудня в Культурному Осередку. Початок — о 6-ій годині вечора. О год. 6:30 буде відслужено соборний Молебень в катедрі св. Отця Миколая.

П. Плішка, Т. Гриньків і „Промінь" виступлять на полуденку УМ

Ню Йорк. — Як уже інформовано в музичній програмі святочного полуденка Українського Музею в Ню Йорку, що відбудеться в неділю 1-го грудня, в Гемсіл Плейс готелі, 455 Медісон авеню, для відзначення 15-річчя УМ, виступлять такі широковідомі музичні сили, як соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку бас Павло Плішка, піяніст Тома Гриньків і співочий ансамбль „Промінь" під керівництвом Богданни Волянської.

П. Плішка — найславніший український оперовий співак в ЗСА, від 1967 року виступає в Метрополітальній опері в Ню Йорку та бере гостинну участь у ряді оперних театрів ЗСА і Европи. В біжучому сезоні Метрополітальної опери він буде співати головну ролю в опері „Борис Годунов" як також виступить в операх „Дон Джіованні", „Луїза Міллер", „І пуритані", „Пар сифаль". Крім того він виступить в Торонто, Піттсбурґу з оперною оркестрою в Ню Йорку і повернеться до Відня щоб знову виступити в опері „Хованщина" Мусоргського.

Т. Гриньків відомий концертовий піяніст виступав широко по ЗСА і Европі, щорічно бере участь в музичному фестивалі в Ньюпорті, як піяніст, але і як режисер та музичний дорадник. Часто грає він також в камерних ансамблях. Тепер він є професором музики і директором відділу УМІ в Ню Йорку.

Вокальний ансамбль „Промінь" під орудою Б. Волянської виступає і розвивається щораз краще. Він має широкий репертуар і з ним виступає при різних нагодах у всіх більших осередках українського життя. Зараз виступає в серії музики Східньої Европи у Рокефеллер центрі.

Помер Григорій Дронь, секретар 106-го Відділу УНС в Чикаґо

Чикаго, Ілл. (Л. Б.) — В понеділок, 25-го листопада 1991 р. помер на 69-му році життя Григорій Дронь, секретар 106-го Відділу УНСоюзу, Братства св. Миколая у Чикаґо. Григорій Дронь народився в 1922-му році в Книгиничах, повіт Рогатин, в Західній Україні. Там він був активним у своїх юнацьких роках в українській кооперації та „Просвіті". В 1943-му році зголосився добровольцем до Першої Дивізії Української Національної Армії, з кінцем війни попав у полон. Після двох років полону переїхав з більшістю дивізійників до Англії, а звідтіля спровадили його свояки до Чикаго.

Від початку побуту в Америці Григорій Дронь був активним в українському громадському та політичному житті: він був головою осередку СУМА в Чикаго — Північ, членом Управи Відділу ООЧСУ в Чикаго, активним у місцевій українській громаді у Відділі УККА та в Українському Народному Союзі, де після смерти мгра Володимира Ничая перебрав обов'язки секретаря 106-го Відділу УНСоюзу.

Покійний Григорій Дронь залишив у смутку рідного брата Володимира в Україні ти численних друзів і приятелів в місцевій українській та союзовій громаді.

Панахида з парастасом за душу Покійного буде відправлена в п'ятницю, 29-го листопада, о годині 7-ій вечора у похоронному заведенні Музики. Похорон відбудеться в суботу, 30-го листопада о годині 9:30 ранком з похоронного заведення до церкви-собору Св. Володимира та Ольги і на цвинтар св. Миколая.

Україна і Азербайджан підписали договір

Київ (УНІАР). — До столиці України 19-го листопада прибула делеґація Азербайджанської республіки. Її очолює президент Аяз Муталібов.

На Бориспільському летовищі делеґацію зустрів голова Верховної Ради України Леонід Кравчук, перший віцепрем'єр України К. Масик, керівник секретаріяту Верховної Ради України М. Хоменко та міністер закордонних справ республіки А. Зленко. З летовища делеґація прибула до Маріїнського Палацу, де відбулася розмова голови ВР Л. Кравчука з президентом А. Муталібовим. Потім відбулися переговори між делеґаціями України та Азербайджану. Після закінчення переговорів президенти підписали договір про основи міждержавних відносин між Україною та Азербайджанською республікою. Голова Верховної Ради України та президент Азербайджанської республіки провели пресконференцію для українських, азербайджанських і закордонних журналістів.

„Ми за горизонтальні економічні зв'язки, за те, щоб договори між республіками мали верховенство над іншим загальноможливим договором, — сказав після церемонії підписання договору Л. Кравчук. — Ми вже знаходимось в союзницьких відносинах з Білорусією, з Росією, з Азербайджаном, з Кірґістаном, з Узбекистаном та іншими, і ще якийсь союз нам просто не потрібний".

У СВІТІ

МІНІСТЕР ФІНАНСІВ ЕСТОНІЇ Рейн Міллер заявив, що його країна зможе взяти участь у виплаті зовнішніх боргів СССР тільки під тією умовою, що уряд Совєтського Союзу компенсує шкоди, завдані республіці совєтською армією.

8-ГО ГРУДНЯ В РУМУНІЇ відбудеться референдум, під час якого народ висловиться стосовно нової конституції, схваленої парляментом. Вона вважатиметься ратифікованою, якщо її схвалить більше половини громадян країни. Відповідаючи своїм опонентам, чому республіка конституційно хоче підтвердити республіканський лад, президент Румунії Іон Ілієску сказав, що для країни, яка прагне до модернізації економіки і політичного життя, монархія була б гальмом, а не стимулом.

1-ГО ГРУДНЯ МЕШКАНЦІ БУКОВИНИ висловлять своє ставлення не тільки до майбутнього України, не тільки назвуть ім'я президента, але й відповідатимуть на запитання: „Чи погоджуєтеся Ви з тим, що Чернівецькій області потрібен статус найбільшого сприяння у зовнішньоекономічній діяльності?" Вчені і спеціялісти краю розробили реґіональну концепцію розвитку економіки. Різко скорочено адміністративний апарат. Тільки за рахунок цього на 70 відсотків підвищено платню вчителям, лікарям та працівникам культурно-освітніх установ.

НА ДРУГІЙ ТУРІ ПЕРШОГО З'ЇЗДУ балкарського народу прийнято Деклярацію про проголошення Республіки Балкарія і національний суверенітет. Як відомо, у 1922 році балкарці і кабардинці були об'єднані в одну республіку, а в 1944 році половину населення було вислано в середню Азію і Казахстан.

В П'ЯТНИЦЮ, 22-ГО ЛИСТОПАДА, Верховна Рада Кримської автономної республіки прийняла рішення провести референдум з приводу політичного майбутнього Криму. Учасникам референдуму буде запропоновано висловитися: хочуть вони, щоб край залишився під українською юрисдикцією, чи був приєднаний до Росії, чи став незалежною державою.

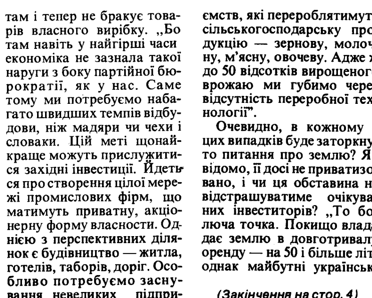
КОЛИШНІЙ ВЕРХОВНИЙ суддя Ірану аятолла Мусаві Ардебілі закликав до джигаду — священної війни проти ЗСА, яка повинна здійснюватися шляхом терористичних акцій. Обсерватори вважають, що на цьому становищі стоять радикальні політики в іранському парляменті і уряді. Ці кола виступають проти звільнення західніх закладників у Ливані, проти зближення з розвинутими країнами. Їхнім лозунгом є: „краще голодувати, ніж іти на компроміс із Заходом".

Рівне також буде містом бізнесу

Джерзі Сіті, Н.Дж. (П. Часто). — Гість „Свободи" — голова Рівенської Міської Ради Іван Федів. До ЗСА він приїхав на запрошення Світового дому торгівлі в Бостоні, де в днях 20-го і 21-го листопада відбувся міжнародний симпозіюм на тему інвестицій у Східній Европі, зокрема у Мадярщині, Чехо-Словаччині й Україні.

Молодий діяч-демократ привіз ряд конкретних пропозицій, які можуть зацікавити потенційних американських інвеститорів. Однак на початок просимо коротенько схарактеризувати місто. „Рівне є центром однієї з 25 областей України. Мешкає в ньому 270,000 осіб. Діє 43 підприємства. Їх продукція — електротехнічна апаратура, мінеральні добрива, сірчана кислота, паркет, льняні тканини, дерево - стружкові плити, фанера та інше. В Рівному є 28 шкіл, 28 бібліотек, 3 шпиталі, 57 дитячих садочків, 23 аптеки, 3 готелі, 2 басейни, 2 драматичних театри, заля органної музики, 220 склепів, які сьогодні, на жаль..."

Можне не продовжувати. Це ми знаємо. Внутрішній український ринок є голий. Коли ж він почне наповнюватися? І чому така велика різниця між Україною і тією ж Мадярщиною чи Чехо-Словаччиною? Адже

Голова Рівенської Міської Ради Іван Федів (зліва) під час відвідин редакції „Свободи". Справа — Микола Ненадкевич.

там і тепер не бракує товарів власного вирібку. „Бо там навіть у найгірші часи економіка не зазнала такої наруги з боку партійної бюрократії, як у нас. Саме тому ми потребуємо набагато швидших темпів відбудови, ніж мадяри чи чехи і словаки. Цій меті щонайкраще можуть прислужитися західні інвестиції. Йдеться про створення цілої мережі промислових фірм, що матимуть приватну, акціонерну форму власности. Одною з перспективних ділянок є будівництво — житла, готелів, таборів, доріг. Особливо потребуємо заснування невеликих підприємств, які переробляти мутьсільськогосподарську продукцію — зернову, молочну, м'ясну, овочеву. Адже ж до 50 відсотків вирощеного врожаю ми губимо через відсутність переробної технології".

Очевидно, в кожному з цих випадків буде заторкнуто питання про землю? Як відомо, її досі не приватизовано, і чи ця обставина не відстрашуватиме очікуваних інвеститорів? „То болюча точка. Покищо влада дає землю в довготривалу оренду — на 50 і більше літ, однак майбутні українські

(Закінчення на стор. 4)

СВЯТО ПЕРЕМОГИ

Дітройт. — Товариство Прихильників Народного Руху України, Відділ в Дітройті, вірить, що в неділю, 1-го грудня, з загальнонародному референдумі українських народ скаже цілому світові про свою неспірну волю жити вільним життям у самостійній і соборній українській державі. З цієї історичної нагоди, Товариство Прихильників Народного Руху України влаштовує Свято Перемоги з відповідною програмою. Свято відбудеться в середу, 4-го грудня, о год. 7-ій вечора в залі церкви св. Йосафата уВоррені, проситься прибути в українських одягах. По дальші інформації слід телефонувати до голови товариства Любомира Татуха на число: (313) 755-5185.

В АМЕРИЦІ

ЛІДЕРИ ДЕМОКРАТИЧНОЇ партії у Конгресі різко критикували президента Джорджа Буша за нерішучість у справах програм „позитивних дій", які віддають національним меншинам перевагу перед білими при прийнятті на працю. „Бушеві повинно бути стидно", — сказав конгресмен-негр Джан Луїс, якого кореспондент аґентства АП називає ветераном боротьби за рівні права у 1960-их роках. Приводом для критики було рішення Буша поєднати підписання закону про права з розпорядженням про скасування переваг для меншин при прийнятті на працю. „Це поганий зразок лицемірства, і меншини не забудуть про нього у виборах 1992 року", — заявив конгресмен-негр Джан Конерс.

І СЕНАТ, І ПАЛАТА Репрезентантів висловилися проти продовження будівництва бомбардувальників-„невидимок" типу Б-2. У новому бюджеті, прийнятому цими днями, на програму створення Б-2 виділено 4.4 блн. дол., з яких 1.8 блн. підуть на збереження виробничих ліній, 1.6 блн. — на продовження дослідних робіт і лише 1 блн. дол. — на реальне виробництво. Бюджет передбачає значне збільшення асиґнувань на програму протиракетної оборони. На цю ціль виділено 4.15 блн. дол. або на 30 відсотків більше, ніж минулого року. Ці гроші виділені на розміщення 100 наземних перехоплювачів у районі ракетних шахт стратегічних ракет MX у стейті Північна Дакота.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шамір у Буша

У політиці немає особистих образ ані симпатій і антипатій. У політиці єдиним критерієм є актуальна ситуація і конечність дії у даних обставинах, — не почування, а тільки і виключно розум диктує кожну політичну дію. Коли Америка не зголосила свого вето на Раді Безпеки Організації Об'єднаних Націй, коли-то Рада наатврувала Ізраїль за його брутальну поведінку супроти своїх арабських громадян, і коли державний секретар Джеймс Бейкер з дорученням від президента Джорджа Буша таки видер від Ізраїля згоду на участь у міжнародній конференції з арабами — один член уряду Їцака Шаміра назвав Буша „антисемітом". Джордж Буш, мабуть, прийняв той епітет радше з гумором, як злістю, але напевне так само кохає Шаміра, як той Буша. Однак настав час зрушити з мертвої точки згадану конференцію Ізраїля з арабським світом і Буш прийняв на тригодинній авдієнції Їцака Шаміра. Цей останній заявив після цієї розмови з Президентом, що розмова була „приязна і корисна" і що рішено перевести 4-го грудня цього року другу туру конференції у Вашінґтоні. З Білого Дому вислано запрошення до цих арабських держав, які були репрезентовані у Мадриді.

Від часу відкриття триденної конференції у Мадриді в минулому місяці — ситуація Шаміра і його уряду значно погіршилася. Склалися на це різні причини. Лідер Визвольної Палестинської Організації Ясір Арафат, який скомпромітувався співпрацею з іракським диктатором Саддамом Гуссейном відзискав свій авторитет, бо змінилася конфіґурація сил після прогри Іраку. Арафат замирився з президентом Сирії Ассадом і переніс свою кватиру до Дамаску, що одобрив цілий арабський світ. Опозиційна в Ізраїлі Соціялістична партія під проводом Шимона Переза рішила відмовитися від дальшого бойкотування названої палестинської організації та її голови і вперше признала можливість звороту арабам деяких окупованих земель, в першу чергу верховини Голяна, що належала Сирії. Перез не зробив би був такого звороту, як би не орієнтувався, що в широких масах ізраїльського народу настала втома від хронічного воєнного стану і що гасло „мир за територію" зискує щораз більше прихильників. Третім поважним політичним ударом по Ізраїлеві і його екстремній непримирливій позиції став вибір єгипетського віцепрем'єра Бутроса Ґалі на нового генерального секретаря Ради Об'єднаних Націй. Араб на цій найбільш престижевій міжнародній позиції — це неприємна вістка для Шаміра.

Як відомо, коротка конференція у Мадриді обмежилася до зголошення обома сторонами згоди на дальші розмови — і з цим вона припинилася. Але і е припинився міжнародній натиск на Ізраїль і „атисеміт" Буш не забув, що не можна надалі толерувати стану постійної ворожнечі на Близькому Сході, бо це — приспаний вулкан. Рішення продовжувати ізраїльсько-арабські переговори у Вашінґтоні нагадують, що літом 1979 року Єгипет та Ізраїль підписали у Кемпі Дейвіда, відпочинковій оселі Президентів Америки, сепаратний мир. Сталося це завдяки святій терпеливості тодішнього президента Джиммі Картера, який служив як посередник. Шанси якогось теперішнього успіху переговорів зросли, бо з обох сторін проявилося неісную чна раніше поміркованість. Палестинці не наполягають вже на створення власної держави, визнавши, що це нереальний максималізм, і погоджуються на автономію окупованих земель. Знову ж в Ізраїлі, як сказано, зросли голоси, що треба звернути деякі окуповані землі і в заміну дістати визнання арабськими державами ізраїльської державности та обмінятися амбасадорами.

Шамір зазнав неприємного розчарування, прибувши до ЗСА, бо цим разом жидівська громада в Америці прийняла його дуже холодно. Центральні жидівські організації не вітали його і його подорож по осередках скупчення цієї громади не є тріюмфальним походом. Американські жиди підтримують Ізраїль, але й підтримують політику Буша, що прагне мати добрі взаємини з арабським світом. Як довго триватиме ця друга рунда переговорів в Америці, чим вона скінчиться — покажеться вже незабаром.

Володимир Яців

ПОЛІТИЧНА НЕСТАБІЛЬНІСТЬ СТРИМУЄ РЕФОРМИ В ПОЛЬЩІ

Коли світ заінтригований важливими подіями, що відбуваються у колишньому Совєтському Союзі, то в тому самому часі в колишніх сателітах СССР, відбуваються процеси внутрішньополітичні, які у своїх наслідках можуть мати, поважний неґативний вплив на господарку країни, яка знайшлася в глибокій економічній кризі. Такою колишньою державою в теперішньому так непевному часі є Польща, яка сьогодні бориться, щоб вийти з цієї економічної кризи.

Принята програма реформ натрапляє на нестабільне внутрішньополітичне положення в країні, яке до певної міри стримує переведення пляну роздержавлення і приватизації підприємств. Відбуті 27-го жовтня цього року перші повні демократичні вибори до парляменту, який складається з 460 послів і сто сенаторів виказали, що не буде так легко президентові Лехові Валенсі ввести в життя запляновані господарські реформи, які необхідні, щоб вийти з цієї господарської кризи. Вислід парляментарних виборів не дав одній чи другій політичній партії, таку відповідну кількість мандатів, щоб можна було б вибрати прем'єра уряду. Виглядає, що навіть коаліційний уряд буде тяжко створити, і тому Валенса, як президент держави, у виняткововому такому випадку, має право оголосити себе прем'єром, що є згідно з конституцією. Однак така розв'язка справи, не вплине позитивно на переведення господарських реформ і не приспішить виходу з цієї глибокої кризи.

Сьогодні суспільство затривожене вислідом цих парляментарних перших демократичних виборів тому, бо може прийти сповільнення на відтинку роздержавлення індустріяльних підприємств, які далі є власністю держави. Воно занепокоєне тим, що в соймі і сенаті будуть брати участь посли від 29 партій, які можуть продовжувати цю нищівну господарську систему, і не переводити цього процесу роздержавлення і приватизації. Без сумніву цей внутрішньополітичний хаос, може неґативно впливати на перепровадження запляновавних реформ на відтинку господарському, як теж на капіталовкладників Заходу, і уряди західніх держав, які допомагають фінансово і технологічно вийти з цієї господарської кризи.

Не треба забувати, що випрацювання відповідних плянів роздержавлення і приватизації, які тривали два роки є можливі до переведення, згідно експертів економістів. На жаль, треба ствердити, що між нововибраними парляментаристами існують глибокі різниці поглядів в справі наступної фази економічних реформ, і тому громадяни стараються впливати на своїх послів, щоб уряд негайно приступив до реалізації плянів реформ.

Світовий банк у Варшаві повідомляє, що це критичний час для економіки країни, незважаючи на це, що Польща має успіхи в приватному секторові, в якому створено два і півмільйона місць праці, почавши від 1989 року, однак це не вистачаюча кількість для індустріяльної країни. Державний бюджет Польщі знаходиться в кризі, і тому, на його думку, чим скорше наступить роздержавлення державних власностей, приватизація підприємств і фахове керівництво підприємствами, то тим скорше прийде до виходу з цієї глибокої кризи.

Зовсім зрозуміло, що громадяни Польщі не всилі фінансово, стати власниками великих підприємств — концернів, і тому інвестиції Заходу — конечно потрібні, в таких критичних обставинах. Однак, не можна казати, що уряд нічого не виконав на тому відтинку роздержавлення бо на протязі двох років переведено 8,000 підприємств з державної власности на приватну. Щоб ввести її у життя програма приватизації має різні дороги. І так деякі підприємства є власністю шеровців — польських громадян, однак ця кількість місцевих шеровців не розв'язує проблеми переходу на приватизацію, тому необхідно є потрібні капіталовкладники Заходу, щоб можна було б розв'язати цю проблему, яка причиниться частинно до розв'язки цієї господарської кризи.

Господарські експерти кажуть, що якщо перехід на ринкову господарку буде сповільнюватись, і не буде прогресу на відтинку роздержавлення і приватизації підприємств, до чого може причинитися вислід перших вільних демократичних виборів до парляменту, то в країні може погіршитися ситуація на відтинку господарському і внутрішньополітичному. Не треба забувати, що економіка з централізованим плянуванням може тільки існувати за системою політичної диктатури. В такій системі підприємства виконують пляни розпрацьовані плянувальним центром, які часто не йдуть в користь господарки країни, однак, вони змушені виконувати ці пляни, бо в протилежному випадку у такій господарській структурі постане хаос. В країні з демократичною системою правління і його вільним ринком, власники підприємств випрацьовують пляни, які йдуть в користь підприємства і держави.

Згідно інформацій поданих Світовим банком у Варшаві переведено ліцитацію 90,000 дрібних виробничих підприємств і послуг, а нині завданням уряду буде перевести приватизацію великих підприємств. У зв'язку з таким важливим завданням, уряд мусить здобути капіталовкладників Заходу, щоб вони своїми інвестиціями допомогли країні вийти з цієї глибокої господарської кризи. В останньому часі інвестиційний клімат поправився, у зв'язку з монетарною реформою, яка привела інфляцію більшменш під контроль.

Сьогодні уряд дозволяє на поворот до 100 відсоткових зисків, допомагає в отримуванні харчових товарів, і товарів першої потреби, як теж впроваджує полегші на комунікаційні послуги. Два роки плянування може означати, що Польща є всилі перевести приватизацію своєю власною дорогою, не беручи до уваги це, що вже держава має два мільйони безробітних, що становить 10 відс. робочої сили. Експерти господарських справ кажуть, що безробіття в Польщі може досягнути до трьох мільйонів, коли роздержавлення і перехід на приватизацію буде збільшуватись. Треба підкреслити, що польське сус-

(Закінчення на стор. 3)

ПРОСЬБА З УКРАЇНИ

Хочу жити — ви моя надія!

Добрий день шановні земляки — українці!

Не знаю як до Вас писати, тому, що ніколи не писав за кордон, а тим більше до всієї діяспори. Ну, напишу як воно є, буду надіятись на Вас і на Господа Бога нашого, бо надії уже зовсім мало залишилось як і мого життя. Мені тільки 21 рік це дуже мало, ну я і так радий, що прожив цей відрізок життя. Прошу у Вашої організації і людей, до яких ви можете звернутись, допомоги і порятунку. Живу у даний час з батьком, рахуюсь як інвалід другої групи, матері немає, через схильність до спиртного батько з нею розлучився і я з 1983 року виховуюсь з батьком. Мій батько дуже хороша людина, але він не може нічим мені допомогти. Зараз дуже багато людей пишуть, щоб їм допомогти. Може мій лист у вирі цих подій і загубився. Я пишу до Вас, бо цей лист для мене єдине спасіння, іншого виходу для мене уже немає. Смерть за мною ходить уже по п'ятах, так можна сказати, я хочу жити, якнебудь, просто жити.

Коли у морі тоне корабель, то люди теж тонуть разом із ним, але дехто уміє плавати і він старається спастись, як уміє. Довго людина не може плисти і починає тонути. Коли вона тоне, то хапається за соломинку. Так і я пишу Вам, бо для мене це єдине спасіння. Ви — це єдина та соломинка, яка може врятувати моє життя. У мене тяжке захворіння нирок, зараз другий ступінь ниркової недостатності, і часу не дуже багато уже залишилося. Треба робити операцію — пересадку нирок. Це складна операція, у моїй країні їх роблять, але результати дуже сумні, майже всі люди помирають. Щоб вижити треба їхати за кордон у якусь країну лікуватись, а для цього треба мати виклик з клініки і гроші. Допоможіть мені для цього зібрати гроші. Якщо ви не вірите мені в це, що я написав, то я не знаю, як Вас переконати в правдивості цих слів. Як підкаже Вам Ваше серце, так і зробіть. Мені нема для чого Вас обманювати. Зараз є багато людей, які готові обманути для власного збагачення за рахунок іншого. Якщо Ви рахуєте, що життя людини мабуть має якусь цінність і неповторність, то допоможіть мені перебороти цю хворобу. У різні часи люди ненавиділи і убивали людей. Може ці часи уже пройшли, а може і ніколи не пройдуть, я думаю, що ми, українці, маємо поважати один-одного. У своєму короткому житті я нікому не зробив нічого поганого. Не знаю за що мене так покарав Господь. Я прошу Вашої допомоги, більше мені не має до кого звернутись. Ви є для мене моя надія на порятунок. Ми є люди одної землі, мабуть і маємо помагати один одному коли до когось прийде біда. Поможіть мені, — мені дуже хочеться жити. Адже я такий молодий тільки починаю жити і не віриться мені, що я скоро маю померти, перестати радіти кожному прожитому дню. Невже так і ніхто мені не допоможе перебороти смерть хоч на двадцять, тридцять років? Це ж є життя — допоможіть!

Ваша країна така багата і могуча. З великою до Вас усіх повагою. Дайте відповідь мені, якою б ця відповідь не була, чи доброю чи поганою. Я до останнього свого дня буду чекати.

Віталій

Якщо письмо попаде не по адресі, то будьте милосердні не викидайте його, дуже Вас прошу, а передайте його в організацію українців.

Тимків Віталій Юрійович, Калуш, вул. Тиха І, Івано-Франківська обл.

Фонд допомоги для Тимківа відкрито. Прошу українських лікарів допомогти в лікуванні; зацікавити хірургів, лікарні, які вможливили б лікування. Повідомляти на телефон (518) 989-6228. Пожертви можна слати і виписувати чеки на: Self Reliance A/C 62840, 558 Summit Ave, Jersey City, N.J. 07306.

Маріян Коць

Ярослав Рудницький

З ІСТОРІЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ СЛАВІСТИКИ: 50-ЛІТТЯ ААТСЕЕЛ

У грудні 1941 року завдяки заходам тодішніх американських славістів, а зокрема проф. Артура П. Колмана з Колюмбійського університету, основано американську асоціяцію вчителів слов'янських і східньоевропейських мов, загальновідому з її свого скорочення „ААТСЕЕЛ". Теперішня екзекутива цієї асоціяції під головуванням проф. Е. Скатгона з Нюйоркського університету в Албанії, Н. Й., запросила сеньйора американських славістів проф. Тому Шова з Медісону, Віск., опрацювати історію ААТСЕЕЛ за 1941—1991 роки і він похвально вив'язався з цього завдання, даючи на сторінках „Журналу" асоціяції сумлінно опрацьований огляд її першого 50-ліття.

Найцінніше в Шова — документація з точним переліком осіб і подій, а теж і організаційно-структурної еволюції цього об'єднання славістів. Місцями згадано й канадських славістів та їхні організації:КАС, квебекську Східньо-Канадську асоціяцію тощо.

Для українських членів та прихильників ААТСЕЕЛ цікаво буде прочитати в огляді Шова про „Міжнародне Товариство ім. Івана Франка", основане в 1976 році, що існує побіч аналогічних об'єднань ім. Ф. Достоєвського й інших. В 1970 і 1980 роках воно було досить активне, організуючи франківські сесії в часі щорічних конвенцій ААТСЕЕЛ у Ню Йорку, Чикаго, Сан Франсіско тощо.

На окрему увагу в огляді Шова заслуговують професори-українці, що входили в управу ААТСЕЕЛ у різних роках її існування й праці. Найвища позиція, яку здобули українці, була віцепрезидентура; ані одному з наших славістів не пощастило очолювати ААТСЕЕЛ, як президентові. Перший віцепрезидент — українець, що його називає Шов у списках управ у 1972 і 1973 роках, був проф. Яр. Рудницький із Манітобського університету в Канаді. Йому на зміну прийшов у 1981—1984 роках проф. Вол. Т. Жила з Тексасу. Разом із ним був у тому часі членом Редакційної колеґії „Журналу" ААТСЕЕЛ проф. Ю. Перфецький із Ля Саль у Філядельфії. До цієї колеґії належали в різних роках такі українські славісти в Америці: проф. Ю. Шевельов із Колюмбії (1979-1980), проф. А. Гумецька з Анн Арбору (1988—89), та інші. Найдовше „витримав" у цій колеґії проф. Яр. Рудницький із Манітоби: 1957—1979. Він же був членом Бібліографічного комітету ААТСЕЕЛ у роках 1957—1960.

* * *

Хоч як цінний є огляд історії ААТСЕЕЛ з-під пера проф. Шова, то проте деякі моменти з її минулого в ній не згадані.

Автор статті був учасником „української секції" ААТСЕЕЛ у 1950 роках, до якої належали спочилі вже славісти: проф. Р. Смаль Стоцький, П. Ковалів, Гр. Лужницький, В. Лев й інші. Ця секція організувала в часі конвенцій ААТСЕЕЛ україназнавчі сесії з доповідями здебільшого українською мовою. В архіві автора цієї статті в Оттаві збереглася програма „української секції" ААТСЕЕЛ із 1954 року за підписом проф. С. П. Леміє, тодішнього секретаря асоціяції. Отож в українській секції з'їзду ААТСЕЕЛ, що відбувся в готелі Ню Йорку 30-го грудня 1954 виступали з доповідями д-р Вол. Безушко доповідь — „Деякі нові українські повісті"; д-р В. Лев — „Літературні взаємини І. Франка з польськими письменниками"; д-р І. Сидорук — „Мойсей Івана Франка"; о. д-р В. Рудницький — „Українознавство в університетах Канади й ЗСА". Сесію проводив проф. І. Ковалів. Через кілька років „українська секція" ААТСЕЕЛ припинила свою працю. Склалося на це кілька причин, а головна між ними була ця, що крім українців ніхто на ній не бував. Виявилося недоцільним організувати українські сесії ААТСЕЕЛ для українців та ще й англійською мовою. Кориснішеє було втискатись з українською проблематикою на загальний форум з'їздів ААТСЕЕЛ, що й роблено з успіхом у 1960 і дальших роках. Тут варто завважити, що було б корисне для української науки в Америці опрацювати „український вклад" у американську славістику взагалі, а в ААТСЕЕЛ зокрема, бож наша ідея успішно виходила поза УВАН, НТШ, УММАН ітд., тоді як іще не було ані „українського Гарварду" ані Наукової Ради СКВУ тощо.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Галина Колесса

О. Слободяник покоряє нюйоркську публіку

Протягом чотирьох жовтневих днів шанувальники мистецтва Ню Йорку вщерть заповнювали залю Ейвері Фішер Голл при Лінкольн Центрі, щоб побувати на концерті з оригінальною програмою. Оркестрою нюйоркської філгармонії виконувалися твори Н. Римського-Корсакова „Великодня увертюра", „Петрушка" І. Стравінського. Особливістю програми став Концерт для лівої руки М. Равеля у виконанні славного українського піяніста Олександра Слободяника, лавреата міжнародних конкурсів, знаного зі своїх тріюмфів в найбільш престижевих залях світу.

Вищеназваний концерт французького композитора Моріса Равеля — один з найцікавіших, проте нечасто виконуваних творів композитора, який по праву займає одне з вагомих місць в скарбниці світової фортепіянної музики. Незвичність твору полягає не тільки в тому, що призначений він для виконання виключно лівою рукою, але й в тому, що в його музиці

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Тамара Булат
Київ

СПІЛЬНО РОЗВИВАТИМУТЬ ГРУШЕВСЬКОЗНАВСТВО

II.

Роботу конференції вітали Патріярх Київський і Всієї України Мстислав І, Митрополит Української Католицької Церкви в ЗСА, Іван Самійленко — від Уряду Української Народної Республіки в екзилі, Олександер Оглоблин — почесний президент УВАН та Українського Історичного Товариства, Василь Верига — від Світового Конгресу Вільних Українців, Михайло Борецький — президент УВАН з ЗСА, Іван Телюк — від Українського Конгресового Комітету Америки, Михайло Пап — від Асоціяції Українських Університетських Професорів, Ярослав Рудницький — голова Могилянсько-Мазепинської академії, Любомир Винар — від Міжнародного Товариства Михайла Грушевського та осередку НТШ в Огайо, Ярослав Дзира — член Українського Історичного Товариства, гість із Києва. На конференції були присутні Юрій Шевченко — перший секретар Постійного представництва України в ООН, Віктор Батюк — член делеґації України на 46-ій сесії Генеральної Асамблеї ООН, а також представник наукових і культурно-громадських кіл американських українців та інших народів, гості з Канади, зі Львова, Києва, люди, що особисто знали вченого. На конференції слухачі дістали можливість познайомитись із текстом доповіді „Михайло Грушевський і українське національне відродження" відомого історика, що стоїть на порозі свого 92-ліття, професора Київського, Одеського, Українського Вільного, Гарвардського університетів Олександра Оглоблина. Вчений порівнює значення капітальної праці Михайла Грушевського „Історія України-Руси" і силу її впливу на всю українську історіографію та культуротворчість з впливом і значенням „Кобзаря" Т. Шевченка. Проф. Оглоблин проаналізував творчу й громадську діяльність Михайла Грушевського та розподілив її на три доби: 1) період формування і навчання в Київському університеті, 2) власне „добу Михайла Грушевського" — після закінчення Київського університету, початку праці на українській катедрі Львівського університету до 1918 року включно, 3) період 1920-30-их років, що були науковим продовженням другої доби та коли М. Грушевський залишився лідером і титаном історичної думки, але не мав влади. 1918 рік був, на думку дослідника, вінце, науковї, літературної, політичної діяльности, до якої все життя йшов вчений-громадянин, Перший президент Української Народної Республіки М. Грушевський. Ідеї цього великого сина українського народу не втрачали своєї актуальности в найганебніші часи їх фальсифікації. Наслідки справедливости цих ідей глибоко-вчені — „імперія зла" впала, переможцем виявився М. Грушевський.

Д-р Анна Процик виголосила доповідь на тему: „Дві історіософічні течії історичної школи В. Антоновича: М. Грушевський і Д. Багалій". Дослідниця поставила завдання показати світоглядні засади, на яких були побудовані історіософічні погляди трьох визначних істориків, підкреслити „наймаркантніші пункти їхніх співзвучностей і розбіжностей та вказати, до якої міри філософія світосприймання відбилася на стилі і змісті їхньої громадської і політичної праці". Всі три історики поділяли думку, що провідною ідеєю українського народу проявляється в принципі вічовім, в принципі широкого демократизму і визнання права для кожної одиниці суспільства, хоч у Багалія і Грушевського не зяпримічується, за спостереженням дослідниці, цієї надмірної ідеалізації народу, яку підкреслюють старші народці із Антоновичем включно. Обидва учні Антоновича визнають принцип державного примусу і підкреслюють позитивний вклад української провідної верстви в розбудову суспільства. Перший, одначе, підкреслює внутрішній аспект суспільного життя. Другий — намагається знайти синтезу зовнішнього і внутрішнього суспільно-політичного процесу. У суспільно-громадському житті, як наголосила доповідачка, принципова аполітичність Багалія віддзеркалювала світогляд історика-еволюціоніста. Натомість Грушевський не відкидав революції як позитивного явища в історичному процесі.

Професор Іван Фізер у доповіді „До питання історіософії „Історії української літератури" Михайла Грушевського" порушив питання способу розуміння Михайла Грушевського, за допомогою якого він приймав і розумів літературний, тобто усний і писемний процес. „Історія української літератури" Грушевського — це історія духової творчости українського народу, інтеґральна частина його культури. Не зважаючи на те, що Грушевський не був теоретиком літератури у певному значенні цього слова, проте він зміг належно визначити форму як центральний компонент художнього твору та зосередити увагу на тому змісті, який ця форма породжувала. Думки Грушевського, його спостереження й висновки перегукуються з ідеями Потебні та інших західньоєвропейських і російських літературознавців та істориків літератури.

Наймолодшим учасником конференції був аспірант Дніпропетровського університету Вадим Назаренко. Тема його виступу була присвячена „Листуванню Михайла Грушевського з Володимиром Антоновичем". Новознайдені листи М. Грушевського до В. Антоновича, що зберігаються у Відділі рукописів Центральної Наукової Бібліотеки ім. В. Вернадського Академії Наук України. Перший лист від 20-го червня 1897 року є відповіддю на лист В. Антоновича від 18-го червня. У цьому обговорюється справа проведення у Києві установчого з'їзду Всеукраїнської загальної організації у серпні 1897 року: видання творів М. Драгоманова у Львові Науковим Товариством Шевченка. Три інші листи датуються 1899 роком і стосуються проведення XI Археологічного з'їзду в Києві. На знак протесту проти заборони української мови на цьому з'їзді галицька делеґація не взяла участи в його роботі. Доповідач вказав на відсутність досліджень, в яких висвітлювались би науково-громадські взаємини двох вчених. Вчитель і його учень були соратниками, що робили одну спільну справу. Зібрання епістолярних матеріялів, їх публікація є важливою джерелознавчою базою для дослідження життя і науково-суспільної діяльности названих істориків та їхнього оточення.

Продовження буде.

УКРАЇНА БАГАТА, АЛЕ ЗАНЕДБАНА. ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ СТАТИ НА ВЛАСНІ НОГИ. ПЕРЕШЛІТЬ ВАШУ ДИВІДЕНДУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Політична...

(Закінчення зі стор. 2)

пільство не противиться реформам, але воно є вже змучене фінансовими труднощами, які виникли у зв'яз ку з перепровадженням цих господарських реформ.

Напередодні виборів проф. Збігнев Бжезінські, колишній дорадник президента Картера у своєму інтерв'ю, на питання які відносились до справ допомоги Польщі, і до демократичних виборів в Польщі сказав, що перші парляментарні вибори можуть дати у висліді нестабільний уряд в такому часі, коли Польща потребує сильний уряд. Без сумніву, що із 65 різних політичних партій і 29 політичних з'єднань, які змагались за місця у соймі і сенаті, що складається з 460 послів і 100 сенаторів, у висліді створили хаос, і тому буде тяжко вибрати прем'єра уряду, як теж сам уряд.

Дуже важливим фактором у цих перших вільних виборах є це, що тільки 40 відс. громадян з правом голосування взяло участь в тих виборах. Причин на ігнорування цих виборів, можна дошукуватись у реформах започаткованих „Солідарністю" в 1990 році, які знизили життєвий рівень громадян на сорок відсотків, і збільшили безробіття майже до двох мільйонів. Таке внутрішньополітичне і господарське положення в країні, приносить не тільки зневіру до партій з різними програмовими цілями, але і пасивність до перших вільних демократичних виборів.

Не треба забувати, що ці перші вільні демократичні вибори, від часу Другої світової війни, вислід яких повинен бути вповні задовільний після довгих років страждань, а не як твердять аналітики, що ті вибори у своїх наслідках можуть мати негативний вплив на внутрішню господарську політику країни. Польща є на перехресній дорозі з ключовими рішеннями для парляменту, якому прийдеться вирішувати який модель уряду прийняти, чи такий в якому президент має тільки церемоніяльне значення як в Німеччині, або таке сильне становище, яке має президент Франції. Дуже також важливою справою є продовжування введення в життя господарських реформ, які на думку реформістів, буде тяжко реалізувати при такому складі парляменту.

Польща була першою з демократичних народів Східньої Европи, що скинула комуністичну систему московського зразка, але, на жаль, є останньою, що перепровадила повні демократичні парляментарні вибори, які не принесли позитивних вислідів, які б ішли в користь польського народу. Вислід цих вільних виборів, сильно занепокоїв польських політиків, бо в парляменті є сильно заступлені колишні комуністи і їхні прихильники, які разом у виборах отримали майже 30 відс. голосів. Такий вислід цих вільних виборів є поважною перешкодою для дальшого переведення запланованих господарських реформ, які, на думку активіста „Солідарности" В. Павляка, є програною не поодиноких партій, але всього польського народу. Ця програна може причинитися до стримування роздержавлення і приватизації власности, до стримування плянового переходу на ринкову господарку і вкінці виходу з цієї глибокої господарської кризи.

О. Слободяник...

(Закінчення зі стор. 2)

яскраво виражені риси нехарактерного для Равеля трагізму. За своєю красою та оригінальністю, драматичною силою та блиском фортепіянної партії — це одне з найбільших досягнень композитора. Звертає на себе увагу суворий кольорит музики, її зібраність та динамічність. Слухаючи цей концерт, справді тяжко повірити, що складна і звучна сольова партія, яка вступає в співставлення в цілою оркестрою, доручена виключно одній руці.

Олександер Слободяник віртуозно виконав складне завдання, поставлене композитором. Проникаючи в авторський задум твору, мистець продемонстрував високий рівень майстерности, поєднуючи його з артистизмом виконання. Це мало винятково силу волевого та емоційного впливу на слухачів, відобразилося на бурхливій реакції захопленої публіки та оживлених схвальних коментарах в кулуарах.

Оркестрою нюйоркської філармонії керував гість з Санкт-Петербургу, відомий диригент Юрій Темірканов.

Допомога Україні

Українська Федерація Філядельфійської Округи була створена на основуючих зборах представників українських організацій, товариств та інституцій дня 2-го березня 1991 року в залі УОКЦентру. Ця Федерація, під проводом д-ра О. Черника, зорганізована як неприбуткова корпорація згідно з правними вимогами стейту Пенсильванія. Метою цієї федерації є всяка можлива допомога нашим братам і сестрам, які живуть чи в Америці чи в інших країнах і потребують помочі, а в теперішній час особливо тим, що живуть в Україні, якій грозить голод і всякі інші лиха на її шляху до незалежности й свобідного життя всіх її жителів. Федерація, у співпраці з нашим Координаційним Комітетом Допомоги Україні і з американськими харитативними й урядовими установами, які готові нам помагати, буде старатися організувати допомогу для найконечніших потреб, умовлених з урядом вільної України і в тій цілі творитиме окремі фонди й окремі комісії для збирання тих фондів.

Комісія сприяння Народному Рухові збирає ресурси для допомоги Рухові у придбанні відповідного приміщення, друкарських устаткувань, комунікаційного виряду, як також в улаштуванні зустрічей провідним членам Руху з закордонними чинниками політичної, соціяльної, культурно-освітньої діяльности та з українськими поселеннями в інших краях.

Комісія Фонду для жертв Чорнобиля збирає фонди для дітей потерпілих від радіяції та для закуплення медикаментів, яких там бракує або зовсім нема, як теж для обміну медичним персоналом і найновішою медичною наукою й практикою.

Комісія опіки над дітьми та молоддю влаштовує відпочинково-регабілітаційні подорожі дітей з України за кордон, або в курортні українські місцевості.

Комісія науки й шкільництва влаштовує обмін для українських науковців та студентів для ознайомлення зі закордонними науково-освітніми інституціями.

Комісія екології України вивчає стан занечищення води, повітря й землі та рослинности; вплив того занечищення на здоров'я людей та допомагає міністерству екології України в одержанні закордонної інформації та порад для очищення природних життєвих ресурсів.

Комісія економічної розбудови України збирає інформації про можливості організування спільних підприємств для українців з діяспори з жителями України та про можливості закордонних інвестицій в Україні, в яких ми могли б бути посередниками.

Для успішного виконання всіх вище начеркнених плянів федерація потребує жертвенної співпраці всіх українських громадян філядельфійської округи, які в першу чергу повинні стати членами федерації, вплативши 100 дол. на одноразову членську вкладку за кожного дорослого члена родини. Вплативши членську вкладку, кожна родина повинна старатись зложити щедру пожертву на вибрану нею особливу ціль допомоги Україні. За останніх 75 літ, через три покоління свого невольницького життя, Україна не могла числити на нашу допомогу. Тепер, на світанку її національного пробудження й незалежности, ми повинні помножити нашу конечну допомогу через тих 75 літ неволі нашого народу.

Федерація потребує теж соток енергійних, ідейних добровольців до праці в усіх вище згаданих комісіях, в яких вони можуть виявити свою ініціятиву й професійне знання для допомоги Україні й задоволення свого національного сумління та християнської любови ближнього на зразок найкращих американських жертвенних осіб і організацій.

Адреса Федерації: Ukrainian Federation of Greater Philadelphia, 700 Cedar Road, Philadelphia, Pa. 19111.

Членські вкладки й добровільні датки можна вплачувати теж в канцеляріях Української Щадниці — Ukrainian Savings and Loan Ass'n, на конто ч. 201280.

Б. Катамай

Українська школа „Наша Мова"

Учні і вчителі школи в Сан Матео.

У місті Сан Матео та його околицях в стейті Каліфорнії поселилося чимало українців, які прибули з України до ЗСА на постійне проживання.

З прибуттям у емігрантів з'явилися нові клопоти. Батьки стали часто зауважувати, що їх діти, походивши рік до американської школи, починають розмовляти з ними англійською мовою. У листах до своїх бабусь і дідусів, до своїх друзів, які залишилися по той бік океану, чим раз більше з'являється помилок. І це не дивно, бо малюки швидше і глибше, ніж ті, кому вже за 30 років, оволодівають іншою мовою. Хто б міг подумати, що мова, якою розмовляли наші діди та прадіди, так швидко може забуватися?

І все ж нове, вируюче американське життя не витіснило пам'яті про Україну. Батьки зрозуміли, що для їхніх дітей потрібна українська школа, де б вони могли вчитися читати і писати. Але перші кроки завжди важкі. З чого почати? Як? Немає підручників, немає методики викладання, немає приміщення для проведення занять...

На допомогу прийшов Андрій Козачук, який вже декілька десятиліть проживає в цій околиці. Він взявся допомогти у шуканні та придбанні підручників. У книжковій крамниці „Арка" придбали всі необхідні підручники. Слов'янська Християнська Євангельська громада у Сан Матео добровільно дала приміщення недільної школи для проведення занять з української мови. Навчання відбувається кожної суботи. Мальовниче оформлення букварів та читанок заохочує малюків до навчання.

На сьогоднішній день кількість учнів збільшилася і школу відвідують 30—35 дітей. Йде підготовка до створення старшої кляси дітей віком 10—15 років, які будуть вивчати історію України.

Отож, наші діти нехай пізнають не лише захоплююче американське життя, але й навчаються батьківської, рідної, милозвучної української мови.

Побажаймо їм: „Добрих успіхів у навчанні!".

Іван Гай

Роковини Відділу СУА в Сан Хозе

Ювілейні святкування 107-го Відділу Союзу Українок Америки з приводу 20-ої річниці заснування відбулися в Сан Хозе в суботу, 2-го листопада, в готелі Фейрмонт, в яких взяли участь наша громада і численні гості з інших міст. Вони яскраво віддзеркалювали історію поселення і ріст української громади в місті північної Каліфорнії, де ще перед кількома десятками років не було ані одного нового емігранта. Початок її розвитку датується 1958 роком, коли поселились там дві родини, і завершується роком 1970. Протягом цього часу постійно прибували молоді подружжя професійної інтелігенції, яких компанії східного побережжя присилали сюди на працю, і громада росла. Одні родини приїхали з маленькими дітьми, а в других народилися діти тут. Мами турбувалися про виховання дітей в українському дусі і часто дискутували про засоби осягнення цієї мети. Їхні розмови стали поштовхом до заснування молодечого Відділу Союзу Українок. Коли число подруг зросло до сім родин, за старанням і ініціятивою Ярослави Оренчук запрошено їх взяти участь в нарадах для розв'язки цієї проблеми. Перша така зустріч відбулася в домі родини Ярослава і Стефанії Меркело в травні 1970 року. Тоді й народився молодечий Відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки, який очолила тепер уже покійна Галина Стеців, і усі присутні мами стали членами управи. При Відділові відразу було зорганізовано світличку, тобто дитячий садочок. Дім Оренчуків перетворився в світличку, а Ярослава Оренчук, професійна учителька, стала виховницею дітей. Діти підросли, пішли до школи і треба було думати про дальшу освіту. про це подбав Батьківський комітет, який постарався про відповідне приміщення в публічній школі, і так постала „Рідна Школа, в якій навчали української мови й історії України. Вона проіснувала одинадцять років. Діти, які пройшли цей етап освіти, як Леся Меркело, Оксана Бодрук, Наталя Маренін і Орися Зубрицька, уже одружені або одружуються в цьому й наступному році. Не сумніваюсь, що за кілька років наймолодші мами відновлять нову світличку і виростуть нові кандидати в члени Союзу Українок.

Хоч самоліквідувалась світличка, Рідна Школа, але Відділ Союзу Українок живе, розвивається і активною працею допомагає громаді й Україні — шляхом приділу стипендій для української молоді в Бразилії, матеріяльною допомогою колишнім дисидентам, участю у відзначенні 1.000-ліття Християнства в Україні, постійними збірками на фонд допомоги жертвам Чорнобиля, які до сьогодні принесли понад 1.800 дол. Хор Союзянок брав участь у всіх національних імпрезах в Сан Франціско, популяризував українське мистецтво, влаштовуючи мистецькі виставки в публічних бібліотеках. Кожного року влаштовував спільний святочний обід перед Різдвом з колядами, прищеплюючи любов до українських традицій.

20-ий річний ювілей відзначено обідом і забавою. Гостей привітала голова Марта Косарчин. Короткі промови виголосили Стефанія Меркело й Ярослава Оренчук, зосереджуючись на діяльності Відділу. Стефанія Меркело щиросердечно дякувала Ярославі Оренчук за її працю для Відділу і повідомила, що з нагоди цієї ювілейної річниці Відділ надилив її званням почесної членки.

Протягом 20-річного існування Відділ очолювали: Галина Стеців, Оксана Сидорак, Галина Маренін, Віра Зубрицька, Оля Келі, Катря Бондаренко, Стефанія Меркело, Марта Ольхова, Віра Візір, Нора Мейсон і Марта Косарчин.

Дохід призначено на допомогу Україні.

Стефанія Меркело,
прес. референтка

У Патерсоні знято старі і вивішено нові прапори

Напередодні американських листопадових виборів, 25-го жовтня 1991 року, посадник міста Патерсону, Н. Дж., Вілліям Паскрел прийняв вимогу жителя цього міста, д-ра Петра Матіяшека, та видав наказ зняти червоний прапор колишнього Совєтського Союзу, який повівав поруч з іншими вже кілька тижнів на центральній патерсонській вулиці, Мейн Стріт. Посадник Паскрел також прийняв пропозицію д-ра Матіяшека підняти ряд нових прапорів у Патерсоні — України, Білорусі, Литви, Латвії та Естонії. „Ці прапори будуть постійно повівати у нашому місті", — сказав посадник Паскрел.

У своєму листі до місцевого уряду д-р Матіяшек писав, що „офіційне виставлення совєтського серпа і молота є рівнозначно із виставленням німецької свастики. Обидва режими, совєтсько-російський та нацистсько-німецький, систематично нищили десятки мільйонів українців, латвійців, литовців, естонців, білорусів, поляків, жидів та інших, які тільки прагнули жити свобідно. Згадуючи їхню хоробру боротьбу та смерть, я протестую проти виставлення такої символіки ненависти у місті, де я народився та живу". А далі, що „піднесення прапорів новопроголошених східно европейських держав є гідним признанням їхньої незалежности. Чимало втікачів із тих країн поселилися у Патерсоні, головно після Другої світової війни".

Місто Патерсон (140,000 населення) є центром повіту Пассейку. Засновано 200 років тому першим скарбником ЗСА Александром Гамілтоном. Тут колись знаходилася значна українська громада, яка згодом частинно перенеслася до сусідніх міст Пассейку та Клифтону. Щороку український національний прапор повіває перед міським ратушем під час Тижня Української Незалежности, офіційно проголошеного патерсонською Міською радою.

Громадянин Патерсону

ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧИЙ ВІЙСЬКАМИ ЗСА в Европі генерал Джан Гелвін заявив, що нова воєнна стратегія НАТО передбачає скорочення не тільки чисельности військ цього оборонного союзу, але й витрат на утримання збройних сил. Генерал повідомив, що ще до кінця цього року збирається скоротити персонал свого командування на 5 відсотків.

СЕНАТ 79 ГОЛОСАМИ проти 15 затвердив бюджет департаменту оборони на новий фінансовий рік, що почався 1-го жовтня. Законодавці схвалили видilити на військові цілі 291 біл. дол. Таку ж суму схвалила Палата Репрезентантів 329 голосами проти 82. Обі резолюції відправлені на підпис президентові Дж. Бушеві. Лідери обох палат, як демократи, так і республіканці назвали схвалений бюджет „розумним компромісом, що відбиває потреби країни у підтриманні крайової безпеки в епоху після холодної війни". Голова сенатської комісії у справах озброєнь Сем Нанн заявив, що „бюджет дозволить Америці залишатися сильною, але в той же час виділена сума враховує реальність, що встановилася у світі після війни в районі Перської затоки і провалу московського путчу".

АМЕРИКАНСЬКЕ БІБЛІЙНЕ археологічне товариство видає факсимільні „Сувої Мертвого моря" — старовинний рукопис, оригінал якого зберігається в Єрусалимі. Досі доступ до сувоїв був надзвичайно обмежений. Рукопис буде видано в двох томах, їх загальний обсяг становитиме 1,787 сторінок-фотографій.

НА ЦЬОМУ ТИЖНІ очікується підписання угоди про встановлення прямих повітряних ліній між Теграном і столицями Азербайджану, Туркменії і Киргизії.

Рівне...

(Закінчення зі стор. 2)

фармери чекають закону про власність на землю і він невдовзі мусить з'явитися. Але вже нині діє прийнятий нашим парляментом 10-го вересня цього року „Закон про захист іноземних інвестицій на Україні". Він ставить чужинецький капітал в Україні під охорону держави. Наприклад, його четверта стаття ґарантує західнім інвеститорам перерахування за кордон їхніх прибутків — як в українських грошах, так і в долярах, марках, лірах і т.д."

Які конкретні проєкти голова Рівенської Міської Ради привіз до Бостону? „Вони стосуються розвитку хемічної промисловости, зокрема виробництва поліамідів і карбаміду. На території колишнього Совєтського Союзу Україна володії монополію на виробництво адипінової кислоти — головного напівпродукту для синтезу поліамідів, при чому 50 відсотків цього виробництва припадає на Рівне. Отже, я привіз проєкти двох контрактів. Термін кожного з них — 5 років, орієнтовна вартість — 200 міл. дол. Уже після першого року діяльности підприємство дасть 8—10 міл. дол. прибутку. Надалі він зростатиме за рахунок уведення в дію нових потужностей, так що затрати на проєкт повернуться на п'ятий рік після початку інвестицій".

Які проєкти, так би мовити, на черзі? „Будівництво теплиць, цукрових комбінатів, фабрик вичинення шкіри, промислове використання граніту, базальту, бурштину. Є ряд проєктів, пов'язаних з туризмом, мисливством, спортом. Словом, український бизнес, я певен, виявиться привабливим і матиме найкращі висліди".

Відбулися...

(Закінчення зі стор. 2)

доповіді — Призидента УНР М. Плав'юка і голови УНРади д-р М. Воскобійника.

Президент М. Плав'юк взяв під увагу у своїй діловій доповіді різні аспекти розвитку подій в Україні, включно із можливостями тимчасових неуспіхів. Щодо референдуму 1-го грудня висловив переконання про позитивний його результат — вислів волі народу України жити в незалежній українській державі. Накреслив певні конкретні пляни праці ДЦ УНР в екзилі та ствердив непорушність принципів УНР в діяльності ДЦ УНР, не зважаючи на які б то не було перешкоди на шляху до завершення дійсної незалежности української держави.

Д-р М. Воскобійник у своїй доповіді основувався на більш оптимістичних прогнозах сучасного процесу побудови української незалежної держави, підкреслюючи важливість ролі також тих чинників, що раніше діяли, згідно з вимогами режиму, а тепер перейшли на рейки процесу завершення незалежности України.

При відкритті дискусії над доповідями згадано про те, що Президент УНР в цьому ж році відбув ряд ділових подорожей, включаючи Париж, Лондон, Мюнхен та ряд осередків в ЗСА і Канаді.

У активній дискусії над програмовими доповідями, крім проф. М. Воскобійника та предсідника інж. М. Світухи, висловились: секретар УНРади д-р Зенон Городиський, рекордовий секретар Галина Сенишин, голова Контрольної ради інж. П. Крамаренко, ред. Антін Семенюк, інж. Юрій Храневич, Арсен Степанюк інж. Зіновій Туркало, д-р Олег Волянський, Борис Качуровський та д-р Я. Рудницький. Члени Президії і голови комісій інформували про діяльність Президії УНРади і її комісій.

Заслухано доповідь ред. А. Семенюка про фінанси Державного Центру та дискусію, що слідувала.

Д-р Я. Рудницький подав до відома присутні, що в виду відродження в Україні діяльности Київо-Могилянської Академії із заплянованою широкою академічною програмою, Президія УММАН має намір, після завершення віднови Київської Академії, передати їй наукові мандати УММАН з 1938 року.

В постановах прийнято дві резолюції, подані головою Правничої комісії д-р З. Городиським з умотивованням про задержання осідку ДЦ УНГ у Філядельфії та про проведення виборів на вакантне місце віцепрезидента УНР.

Перед закінченням нарад прийнято бюджет на 1992 рік та резюме цих нарад.

На кінець вшановано св. п. Миколу А. Лівицького, Президента УНР, в другу річницю його смерти, повстанням з місць та однохвилинною мовчанкою.

Закінчено наради гимном „Ще не вмерла Україна".

В Чикаґо відбувся концерт на честь Листопадового Зриву

Кожного року українська спільнота міста Чикаґо з відчуттям національної гордости за своє минуле відзначала святочно революційний чин західніх теренів України — день 1-го Листопада. Одначе з кожним роком все більше здавалося, що ми неначе знаходимося на кораблі, який нас несе щораз далі у майбутнє, залишаючи чин 1-го Листопада в далекім минулім. Тому кожного року доповідачі мусили вишукувати нових слів до нас, щоб ми не забули Листопадового Зриву, бо він не був даремний, мусили вишукувати нових слів, щоб не дати надії вмерти, щоб ми вірили у кращі часи, що ще прийде день, коли і наш народ засяде у народів вольних колі...

І от святкуємо 73-ту річницю тієї знаменної дати. Святкуємо і тішимося, бо маємо щастя бути свідками, як почався новий Листопадовий Чин, цим разом по всій Україні. Його першою ознакою було прийняття минулого року Декларації про суверенітет України, а відтак, 24-го серпня ц. р., проголошення державної самостійности України. 1-го грудня прийде всенародне підтвердження обидвох актів цілим українським народом. Приятелі і вороги почують голос народу, який завжди стремів до державного життя на своїй землі.

Була додаткова радість ще й з того приводу, що виконавцями мистецької частини на цьогорічних святкуваннях, поруч місцевих сил, були гості зі славного города Лева — ансамбль „Медікус".

Святкування Листопадового Чину відбулося в неділю, 3-го листопада, в залі школи св. Миколая. Святкування започатковано апелем комбатантів з участю сумівської та пластової молоді. Апель перевів інж. Степан Ґоляш.

Вступне слово на святі зробив голова Іллинойського Відділу УККА інж. Орест Бараник. Тому тиждень назад О. Бараник повернувся із відвідин України і використав нагоду листопадових святкувань, щоб поділитися з присутніми політичним оглядом сучасної ситуації на Україні. Було цікаво послухати аналізу доповідача про шанси різних кандидатів у виборах на президента та про кампанію, яка ведеться під сучасну пору в Україні для осягнення позитивного висліду референдуму. О. Бараник закінчив своє слово завваґою, що ворог веде шалену пропаґанду, щоб референдум не мав позитивного висліду.

Слово на святі виголосила ред. Іванна Ґорчинська. На відміну втертого перегляду цілої історії України, було приємно послухати емоційне насвітлення подій Листопадового Чину, який доповідачка назвала великою драмою, що розпочалася колись та з великою силою продовжується на наших очах сьогодні. Через призму пройденого часу ми в тій драмі бачимо сьогодні велич і значення того акту, що ним було 1-го Листопада 1918 року.

Мистецька частина концерту почалася декламацією „Листопадові" Миколи Вереса, яку виконав вже нам відомий молодий декляматор Йосиф Сабір. Відтак слідувала точка, що на присутніх зробила миле і гарне враження. Нею був сольоспів молодої солістки Стефи Ґаст, яку, можливо, багато з нас почули вперше. Під фортепіяновий супровід Христі Яцків, теж ще молодої піяністки, С. Ґаст виконала з гарною інтерпретацією дві пісні: „Два кольори" та „Лебеді материнства".

В наступній точці ми почули заповідача ансамблю „Медікус" Олега Березюка, який виконав декламацію „В день 1-го Листопада" (збірка вибраних віршів). Декламуванню була властива бадьорість, тембр голосу виконавця мав багаті емоційні і смислові відтінки. Відтак знову слідував виступ солістки, цим разом Ганни Маринець, яка під фортепіяновий супровід Нади Савин, з їй притаманною ліричною ніжністю, виконала три пісні: „Спіть хлопці, спіть", „За лісом, за гаєм" та „Не забувай".

Виступ ансамблю „Медікус" під мистецьким керівництвом Левка Цимбали закінчив програму концерту. Ансамбль „Медікус" під цю пору роз'їжджає зі своїми концертами по Америці і з радістю погодився взяти участь в Чикаґо в концерті на честь Листопадового Зриву. В ансамблі співають два солісти — брати Левко та Роман Цимбали. На цьому концерті виступив тенор Роман Цимбала, який під інструментальним супроводом ансамблю „Медікус" виконав три пісні: „Стоїть гора високая", „Дивлюсь я на небо" та „Повій вітре, на Вкраїну". Теплими оплесками присутні вітали соліста та ансамбль.

Концерт закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна". Про цьогорічний концерт на честь Листопадового Зриву можна сказати, що він був одним з кращих святкових концертів.

Лука Костелина

ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР Державного департаменту Марґарет Татвайлей повідомила, що ізраїльсько-арабські переговори відновляться у Вашінґтоні в середу, 4-го грудня. „Дуже важливо, щоб сторони вернулися за стіл переговорів", — піскреслила М. Татвайлер. Чутки про те, що переговори ось-ось відновляться, а їх місцем буде американська столиця, розповсюдилися у п'ятницю вранці. Надійшли вони з Єрусалиму. Коли журналісти запитали прем'єр-міністра Ізраїля Їцака Шаміра, який спішив на зустріч з Бушем, що чути про продовження переговорів, Шамір відповів: „Ми продовжимо обговорювати це питання". Сторони довго не могли договоритися про місце зустрічі, і тоді в справу втрутилися З'єднані Стейти ,які разом зі Совєтським Союзом є посередниками у переговорах. Деякі коментатори вважають, що Ізраїль не мав наміру продовжувати переговори в Америці, бо тут „З'єднаним Стейтам буде легше чинити тиск". Як вдалося американським чинникам переконати Шаміра погодитися на продовження переговорів у Вашінґтоні, невідомо.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ справ України розповсюдило умови конкурсного відбору кандидатів для служби в Національній Ґвардії. Вимоги до ґвардійців такі: зріст не менше 175 сантиметрів, відсутність наколок на „видних місцях тіла", а також рубців на обличчі.